

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Vårdcentralen Närlunda

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2023-03-22

Datum

Eva de Fine Licht och Christina Vestlund

Inspektörer

Styrkor

- Bra regionala och lokala styrdokument för ST
- Välfungerande studierektorsorganisation med bra rutiner
- God tillgång till kurser och sidoutbildningsplatser även om de ibland kommer sent i ST
- Nyttillträdd men välinformerad chef med god förståelse av betydelsen av utbildning
- Engagerad påläst och stringent handledare med bra struktur för handledning och kompetensvärdering
- "Ronden", där handledare och ST tillsammans besvarar sjuksköterskornas frågor, ger ett viktigt kompetensvärderingsverktyg för såväl medicinska som ledarskapsmässiga moment
- Handledaren behåller handledningstid och signerar sin ST-läkare under sidoutbildning
- Vikarierande kollegor med stor klinisk erfarenhet
- Engagerad, intresserad, påläst ST-läkare som redan tidigt i ST har ett verksamhetsperspektiv
- Studenthandledning och handledning av AT redan på denna nivå under handledning
- Gott utbildningsklimat med feedback-kultur
- Relativt stora välutrustade lokaler
- Välfungerande kvalitetsarbete på enheten där även ST deltar aktivt
- Välfungerande teamarbete med gott samarbete mellan olika personalkategorier
- Planerade micro-föreläsningar för övrig personal där även ST kommer att föreläsa

Svagheter

- Lite låg fast bemanning ger en sårbarhet vid sjukdom och annan frånvaro
- Enheten saknar SÄBO, men har en plan för hur detta skall kompenseras
- Lite sent utförd individuell utbildningsplan saknar tankar runt kompetensvärderingsmetoder
- Obligatorisk struktur för muntlig presentation av ST-läkarnas FoU-arbeten saknas

Förbättringspotential

- Specialistkollegium där även vikarierande långtidsvikarier bör delta
- Genomgång av alla dokument, med systematisering
- ST bör delta aktivt i en FQ-grupp under resterande ST-tid
- Översyn av disponering av lokaler och flöden - allt finns men kan behöva flyttas runt lite
- Ge ST fler ledarskapsuppdrag
- Medsittning för handledning och feed-back då ST handleder sina studenter
- Genomförande av planerade micro-föreläsningar

STRUKTUR

A Verksamheten

Vårdcentralen Närlunda är offentligt driven och ligger i södra delarna av Helsingborg. Liten vårdcentral med 4260 listade patienter. Mångkulturellt, socialt utsatt område. Här finns BVC, rehab med fysioterapeut och arbetsterapeut. Kurator. Tillgång till dietist. Specialistmottagning inom diabetes och planerar uppstart av astma/KOL-mottagning under 2023 samt även "flimmer-mottagning". Samarbete med kvälls och helgmottagning/jour. Saknar ansvar för äldreboende i dagsläget men finns hemsjukvård och man gör hembesök samt möjlighet kommer att finnas för ST-läkare att tjänstgöra vid äldreboende tillhörande grannvårdcentral.

Studierektorerna i Region Skåne har tagit fram stödande dokument och bra riktlinjer för hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras och utvärderas. På enheten har också tagits fram nya dokument för att tydliggöra handledning och bedömning under ST.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

På vårdcentralen har bemanningen förändrats senaste åren. Vårdcentralschefen är relativt ny både på vårdcentralen och inom primärvården. Har fokus på att skapa goda förutsättningar för utbildning. 2 fast anställda specialister. 2 äldre erfarna specialister vikarierar deltid och finns för att ge stöd och instruktioner. En ST-läkare anställd som snart gjort ett år av ST. ST-handledaren är relativt nyfärdig specialist, med stort intresse för handledning och uppdaterad inom handledning av studenter, AT/BT och ST.

Studierektor ordnar handledarträffar och fortbildning för handledarna regelbundet. ST-handledaren deltar i dessa träffar.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Stora lokaler välutrustade och funktionella lokaler. Här finns gynrum med en riktig gynstol (planerad flytt tillbaka till rum där det även finns tillgång till toalett), öron- och ögonmikroskop samt övrig utrustning för diagnostik och behandling. ST-läkare och handledare har egna rum. Det finns tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd inkl Medibas.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Aдекват utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.
- Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Befintlig ST har en individuell utbildningsplan, IUP, som reviderats och handledningen utgår från målbeskrivningen. Han har deltagit i Uppstartsmöte med studierektor. Skriftliga riktlinjer för utbildningen finns såväl regionala som lokala. Jourtjänstgöring och beredskap är inplanerad i IUP.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Utbildad handledare som deltar i handledarmöten. Avsatt tid. Kompetensvärdering sker kontinuerligt baserat på målbeskrivningen men man kan utvidga antalet använda mallar. Tillgång till instruktion finns av flera erfarna kollegor.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidoutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Region Skåne har bra tillgång till kurser och sidoutbildningsplatser, även om vissa bara kan erbjudas sent under ST. Man får hjälp av administrativt stöd för att boka in sidoutbildningar. Vissa kurser ges digitalt av FSL som ett alternativ. FQ-grupper och utbildningsdagar- "Hälsadagar" i studierektorsregi en gång per månad. ST-läkaren upplever att utbildning prioriteras. Kurser och sidoutbildning inplanerade i IUP (individuellt utbildningsprogram/plan).

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST har planerat in FoU-kurs i sin IUP, individuella utbildningsplan, och har vissa tankar om tema för vetenskapligt arbete. Kommer att kunna få disputerad handledare via FoU-enheten. I handledningen ingår moment av vetenskapligt förhållningssätt. Såväl ST som handledare är väl pålästa. Deltar i Webinarier. Läkarmöten med visst vetenskapligt innehåll. ST-läkaren deltar aktivt i enhetens kvalitetsarbeten. Från hösten 2023 kommer ST-läkarna muntligen kunna redovisa sina vetenskapliga arbeten på Hälsadagarna.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

ST-läkaren har deltagit i utvecklingsarbete där han lett gruppens arbete. Han har handlett studenter och fått handledning på detta, men man skulle kunna ge bättre återkoppling om man spelade in handledningen på video eller om handledaren någon gång deltar fysiskt. Microföreläsningar för sjuksköterskegruppen av ST är redan planerade. ST har ännu ej fått plats i FQ grupp men studierektor lovar ordna detta omgående. Möjlighet finns att kontinuerligt handleda studenter, BT och AT.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.